

De kopstoot van Fontuyn - *een spookverhaal*

*Ik geloof niet in spoken
Ik ben er alleen bang voor*

Jean Cocteau

In Café Engels bij het Centraal Station kom ik zelden. Eigenlijk alleen maar als ik een afspraak heb met iemand, die met de trein naar Rotterdam komt. Zoals op deze regenachtige Novemberdag.

De man en de vrouw tegenover mij waren inderdaad zojuist per NS gearriveerd. Uit Den Haag.

De man had zich gelegitimeerd als Henk Janssen, employé van de AIVD.

De vrouw als Ingrid Janssen. Zouden ze zich misschien bij de AIVD allemaal Janssen noemen? Laat maar. Ik heb geen verstand van Geheime Diensten en ben niet van plan op dat punt nog meer paranoia te ontwikkelen dan ik al heb.

Hoe dan ook, die Ingrid Janssen had zo mogelijk nog meer dan Henk een muizig uiterlijk. *En haar naam was Minnie Mouse...* Zou het hier soms het standaarduiterlijk van AIVD-ambtenaren betreffen?

Henk Mouse had mij zojuist een knipsel overhandigd uit 'De Rechtspopulist', Nationaal-conservatief Weekblad voor Nederland & Vlaanderen

Moorddadige ideologie

' De moordenaar van Fontuyn placht veel te lezen in anarchistische boekjes, die hij *samen met het moordwapen (!)* in een afgesloten koffer bewaarde!

”Maar dat betekent toch niet dat je anarchist bent ...?” riep Rupert van der G. uit tijdens zijn verhoor. Blijkbaar wilde hij zijn interesse in anarchistische lectuur loskoppelen van zijn daad. Maar voor wie zich verdiept in de anarchistische filosofie ziet alle argumenten voor de moord op Fontuyn aldaar al aangedragen.

Als vader van het moderne anarchisme wordt immers de Rus Michail Bakounin (1814 – 1876) beschouwd. Deze revolutionair vond dat alle autoriteit, vooral die van de staat, diende te worden opgeheven, omdat zij de mensen onderdrukt.

Bakounin had echter zelf nare *autoritaire* trekjes. Zo riep hij na de val van de Tweede Franse Republiek (1870) vanaf het balkon van het stadhuis van Lyon de afschaffing van de staat uit, en... wie het daarmee oneens was, zou worden geëxecuteerd!

Toen kwam het niet zover. Maar veel anarchisten zouden vervolgens de daad bij Bakounin's woord voegen. Een hele reeks zinloze moorden zouden in naam van het anarchisme worden gepleegd, vaak met bommen, o.a. in Parijs door de beruchte anarchist Ravachol, de burgerschrik van die dagen..

Ons land kende in de Jaren '60 een geheel eigen vorm van anarchie: *Provo*, een zgn. speelse vorm van verzet tegen de gevestigde orde.

Maar speels bleef uiteraard dat linkse gedoe maar tijdelijk! In de jaren daarna immers kwamen terreurgroepen als de West-Duitse RAF en de Italiaanse Brigade Rosse op .

Ook de anarchisten dienden de keuze te maken “tussen legale en illegale strijd“ zoals de redactie van het anarchistische blad *De Anarchist* het klip en klaar stelde.

Opvallend is dat ook de Rotterdamse dichter en politicus, mr Servaes Klumpkens aan dit blad ‘de Anarchist’ indertijd meermalen zijn medewerking heeft verleend. Hij was het die op Fontuyn het etiket “polder-Mussolini” plakte , vervolgens kwam daar nog “Fascist in Armanipak” boven op!

De overleden publicist van anarchistische huize Anton Constandse schreef eens “Men kan naar de stembus gaan of niet, de werkelijk toekomst van de democratie ligt in acties in de wijken, bedrijven, scholen, gemeenschappen. Zulke acties bevrijden en bevorderen de solidariteit. Zij zijn de ware democratie!”

Ook hier duikt de naam van mr Servaes Klumpkens weer op. In 1994 hield hij de Anton Constandse-lezing in Ede-Wageningen. Onderwerp: *De Jurist verdwaald in het Regenwoud – over de rechtspositie van de Natuur en die van het Dier in het bijzonder.*

In het organiserend comité van die dag zat... Rupert van der G.!

Moet de relatie tussen Mr Klumpkens en Rupert van der G. niet eens nader worden onderzocht? '

Aldus De Rechtspopulist!

Zuchtend schoof ik het knipsel terug naar de man tegenover mij, Henk Janssen ‘met twee s-en’. Hij had een paar dagen geleden telefonisch contact met mij opgenomen. Waarna wij afgesproken hadden hier in café Engels.

“ U wordt in dit artikel nadrukkelijk met Van der G. in verband gebracht,” zei hij:

“ Wat hebt u daarop te zeggen ?”

“ Meneer Janssen, Ik lees De Rechtspopulist maar een doodenkele keer. Mijn periodiek is het niet en zal het ook nooit worden. Dit artikel zie ik voor het eerst. Mag ik vragen waarom u mij dit laat zien?”

”Onze dienst werkt nauw samen met Justitie en Politie, dat zal u bekend zijn. In een van de gezamenlijk verhoren waaraan wij van der G. onderworpen hebben, zegt deze, dat hij zich bijzonder geïnspireerd heeft gevoeld door uw lezing over dierenrecht toentertijd in Wageningen. En dat hij na afloop van die lezing uitgebreid met u gesproken heeft. Geïnspireerd tot wát... vragen wij bij de AIVD ons dan af. Gesproken over wát... begrijpt u.”

De lezing in Wageningen

Inderdaad. Ik had in de gearresteerde voor de Fontuyn-moord, wiens foto toentertijd

in groot formaat was uitgebracht op de voorpagina van De Rechtspopulist, direct de bleke, kalende jongeman herkend als een van de twee personen, die mij in Wageningen na afloop van mijn lezing zwaar hadden gekapitteld omdat ik... geen aandacht had geschonken aan *het leed van proefdieren*.

En die alsnog wilde weten hoe ik over het lot van proefdieren dacht. Daar had ik op geantwoord dat ik het gebruik van proefdieren voor medisch-wetenschappelijke doeleinden onder voorwaarden geoorloofd vond. Dus “Ja, mits...” of “Nee, tenzij...” Maar...dat bleek duidelijk *niet* het gewenste antwoord! De vriend van Rupert van der G. was voor een *algeheel* verbod op proefdiergebruik. Ook meende hij, dat die dieren, gezien het grote leed dat ze wordt aangedaan, zonder meer uit hun kooien mochten, ja, moesten worden bevrijd.

Sterker nog, de lieden, die verantwoordelijk waren voor het opgesloten houden van al die weerlozen, mochten, ja, moesten ‘confronterend’ worden aangepakt. Zo dienden bijvoorbeeld hun huizen op z’n minst met leuzen ondergekalkt. *Hier woont een dierenbeul!* Telefonisch bedreigen, ook al geen probleem: “Wij weten op welke school uw kind zit...” etc..

Ik knikte: “Ja, die van der G., die heeft mij toen daar samen met een vriend toen in Wageningen, na afloop van mijn lezing, inderdaad aangeklampt.”

“Kijk, meneer Klumpkens,” zei rechercheur Janssen “Een enkel gesprek met een toekomstige moordenaar hoeft op zich nog niet tot de conclusie van medeplichtigheid te leiden, zeker nu we de inhoud van dat gesprek tussen u en hem niet kennen.

Maar er is in uw geval heel wat meer.

U hebt Fontuyn, uw politieke tegenstander, publiekelijk “polder- Mussolini” genoemd en “Fascist in Armani-pak”.

Daarmee hebt u hem *gedemoniseerd*. U hebt 'haat gezaaid'! U hebt met uw woordkeus de onheilsdaad van Rupert van der G. gefaciliteerd. En dát gegeven dient dus door ons óók nader onderzocht.”

“En u hebt een dijk van een motief” vulde Ingrid Janssen aan : “Jaloezie! U moét wel afgunstig geweest zijn op het succes van Fontuyn. Dat kan niet anders. Hij was bijna minister-president... en wat bent u? Fractievoorzitter van een lokaal groen-anarchistisch partijtje in Rotterdam, de *Partij van de Poëzie*. U bent samen gestart en hij heeft u ver overvleugeld. Jaloezie is een veel voorkomend motief voor misdaad. Voor moord in het bijzonder. Dat is u als criminoloog uiteraard bekend.”

“Wat moet ik daar op zeggen, mevrouw? Ik zag recent een foto in het Avondroodblad van het bureau van Fontuyn in zijn Palazzo di Borgia aan het G.W. Borgheseplein, Een stapeltje boeken lag daar keurig op elkaar. Boven op dat stapeltje, dat viel mij op, prijkte duidelijk zichtbaar Robert Paxtons ‘The anatomy of fascism’, het standaardwerk over fascisme. Dat zou u eens moeten lezen.”

“Wat denkt u?” zei Henk Janssen: “U moet ons bij de AIVD niet onderschatten. Wij lezen heus wel eens boek! Zeker als dat relevant is voor ons werk.”

“Goed, dan weet u ook, dat Paxton het het *protofascisme* laat beginnen bij Napoleon III, die schaamteloos wist te profiteren van de *naamsbekendheid* van zijn beroemde

oom en... van de uitbreiding van het kiesrecht in Frankrijk. Diens verkiezingssucces bracht Engels, Marx' geestelijke sparringpartner, in grote verwarring.

Engels had immers geschreven: "Als de toename van het aantal socialistische stemmen zo doorgaat, dan zullen wij, de socialisten, tegen het einde van deze, de negentiende eeuw het grootste deel van de middenklasse, de lagere middenstand en de boeren veroverd hebben, en uitgroeien tot de beslissende macht in het land."

En daar had je nu opeens een man van rechts, Napoleon III, die grof stemmen wegkaapte bij alle klassen door slim gebruik te maken van de naam van zijn Grote Oom ! Napoleon III, die zichzelf kroonde tot Keizer van het Volk. Fontuyn placht zich wel *tongue in cheek* de Volksprins te noemen, de *Lady Di van Rotterdam* ...hij kon geestig uit de hoek komen, dat valt niet te ontkennen... ziet u het verband?"

Ik nam een slok van mijn koffie, ik kwam op stoom:

"Fascisme nu is de virulente vorm van rechtspopulisme met naast de 'Napoleontische leiderschapsverering' als voornaamste element: rücksichtslos geweld.

Geweld heeft immers van het begin af aan de fascistische beweging gekenmerkt. .

En dat werd almaar maar erger. Mussolini gebruikte in de oorlog tegen Ethiopië... gifgas.

Wat zelfs Hitler niet heeft durven doen.

Hoe dan ook, Nazi-Duitsland wist Mussolini-Italië al gauw moeiteloos in geweld te overtreffen. Denk alleen maar al aan de Holocaust!

Fontuyn was niet gewelddadig. Dat is dus een groot verschil. Althans, hij was niet *fysiek* gewelddadig, *verbaal* natuurlijk wel. Maar dat rekenen we met wat passen en meten in dit land tot de vrijheid van meningsuiting. Al zijn er wel grenzen..

Smaad en laster zijn en blijven strafbaar. Terecht. Belediging is mijns inziens een schemergebied. De aanwezigheid daarvan moet niet te gauw worden aangenomen. In een democratie moet men een stootje kunnen velen, zeker als men politicus is.

Niettemin, ook belediging kan zeer wel strafbaar zijn. *Een recht om te beledigen* bestaat niet. Dat is een wijdverspreid misverstand vandaag de dag.

Dus niét Fontuyn was fysiek gewelddadig, maar anderen wel tegen hem! Die 'ludieke' actie, de taart ooit op een persconferentie hem naar het hoofd gegooid, was nog daar aan toe, maar de moord door Rupert van der G. op Fontuyn is natuurlijk van een geheel ander kaliber.

Leefbaar Holland

Wel deelt Fontuyn met het fascisme iets anders, namelijk een rabiate afkeer van links, van 'socialisten', van Bolsjewieken, van "linksmensen", zoals dat vandaag de dag heet.

In F,'s geval: hartgrondige afkeer van de PvdA. 'De Partij van de Aardappelmoeheid'. Die Partij had in zijn ogen naar haar natuurlijke achterban toe gefaald. Zij had de gewone mensen in de steek gelaten. De vloedgolf aan vreemdelingen die op de oude wijken van de grote steden was losgelaten, had daar de sociale orde grondig verwoest.

Ik herinner mij de oprichtingsvergadering van Leefbaar Holland in Hilversum met VARA-figuur Jan Spijkerkop en Hendrik Pikbroek, de fractievoorzitter van de Utrechtse lokale partij *Laat Utrecht Leven* (L.U.L.), tevens gevoelig vertolker van het Utrechtse levenslied. Fontuyn was toen nog in het geheel niet in het vizier. Als de PvdA goed functioneerde, zei Pikbroek toen, dan zaten we hier niet. De aanwezigen, net als ik, allen vertegenwoordigers van lokale en provinciale partijen, knikten instemmend.

Een verder kenmerk van het fascisme is een straffe, militair aandoende organisatie van partij en staat. Een kenmerk van zowel Nazi-Duitsland als Fascistisch Italië. De LWV, de Lijst Wim Fontuyn echter, blijkt vandaag de dag een zootje ongeregeld. Het is een bundeling van Foute Mannen, die elkaar ongegeneerd publiekelijk de Tweede Kamer uitvechten. Als dat de Nieuwe Politiek moet voorstellen, dan ga je haast als vanzelf snakken naar de Oude!

Ik zweeg even en nam een slok koffie..

“Nationaalsocialisme is op zijn beurt de meest virulente vorm van fascisme. Het voegt aan het oorspronkelijke fascisme, dat van Mussolini, een zeer demonisch element toe, de systematische uitroeiing van het Joodse volk, het drama Holocaust, de Shoah.

Het is vooral het Nazisme dat in West-Europa na de Tweede Wereldoorlog de mensen lange tijd afkerig heeft gemaakt van het rechtspopulisme! Van alle rechtspopulisme! Zo lang als het duurt, blijikbaar...

De Tweede Wereldoorlog is immers vandaag de dag nauwelijks nog moreel ijkpunt. Gevolg: het rechtspopulisme is weer helemaal terug van weggeweest. Klaarblijkelijk heeft het zich voor grote groepen kiezers in Europa succesvol weten te ontdoen van zijn imago van ‘fascisme *light*’.

Fontuyn is daar een goed voorbeeld van.

Hem lukte in ons land, luttele jaren na centrumdemocraat Janmaat, wat er voor die ressentimentsfiguur niet inzat.

Want in tegenstelling tot onze centrumdemocraat, had Fontuyn... charisma! Net als bij het fascisme was hier een ‘Leider’ met een mystieke band met het volk! Geen wonder, hij was een poëetpoliticus, zij het een valse....

Want hij, uitgerekend hij, heeft het concept ‘poëetpoliticus’ adequaat om zeep weten te helpen door het af te snijden van het ideaal van ‘voortschrijdende humaniteit’ en het geheel en al te verknopen met... virulent anti-islamisme. Daar ben ik verbitterd over. Ik ben immers de uitvinder van het concept ‘poëetpoliticus’. En nu is het verziekt. .

Mijn poging Rotterdam te poëtiseren is onder andere daardoor op niets uitgelopen. Zelfs de mooie gewoonte op instigatie van mijn partij, de Partij van de Poëzie, om raadsvergaderingen met een gedicht te beginnen, is afgeschaft!

Wat poëtisering? Niks poëtisering!

Was dat niet te verwachten? Geloof me, meneer en mevrouw Janssen, die vraag heb

ik mezelf vaak genoeg gesteld. Al in de Oudheid wilde immers Plato alle dichters verbannen uit 'zijn' republiek... En in onze tijd stelde de filosoof Adorno, dat er met geen mogelijkheid nog poëzie geschreven kon worden na Auschwitz...

Ik denk daar dus anders over. Volgens mij moèt er na Auschwitz, juist na Auschwitz, poëzie geschreven! Meer dan ooit! We kunnen ons doen en laten niet laten bepalen door *die Mörders unter uns!*

Geloof me, ik heb reden verbitterd te zijn

3 Fascist in Armanipak

En ja, toen heb ik Fontuyn in het vuur van de strijd 'polder –Mussolini' genoemd. En 'Fascist in Armani-pak'. Ja, dat liegt er niet om.

Maar is dat dan werkelijk zo onterecht? De schaduw, die aan Fontuyn kleeft, is nu eenmaal die... van het fascisme. Dat mag dan vandaag de dag een min of meer verbleekte schaduw zijn, niettemin het is er een. Net zo goed als de schaduw van socialisme en communisme het Stalinisme is. Of van de islam het Jihadisme. En van het liberalisme het kapitalisme. En niets en niemand kan zich ontdoen van zijn schaduw. Die ligt altijd op de loer. Soms klein, soms groot. Maar die schaduw is er altijd.

De schaduw van het (rechts)populisme zal onze parlementaire democratie dan ook achtervolgen tot aan het einde der tijden.

“Over dat fascist in Armanipak... heeft Fontuyn u daar niet over opgebeld? Zoiets staat mij voor de geest.” zei de AIVD-man opeens. Ex-rechercheur Henk had duidelijk genoeg van mijn 'collega' over het rechtspopulisme..

Dat van dat telefoontje, overigens, dat was maar al te waar!

Fontuyn had mij over dat 'Fascist in Armanipak' toentertijd inderdaad gebeld! O, jee, dacht ik toen ik hoorde wie ik aan de lijn had... ik ben te ver gegaan! Ik stond zelfs op het punt mij omslachtig te excuseren.

Want het is niet niks, als men iemand van fascisme beschuldigt. En dat had ik gedaan. Achter het woord 'Fascisme' doemt nu eenmaal levensgroot het woord 'Holocaust' op.

Maar toen zei Fontuyn, tot mijn verbazing, die onverbeterlijke dandy: “Jij wéét ook niets van *fashion*... Ik ben genomineerd dit jaar voor de Best Geklede Man Van Nederland. Die wedstrijd ga ik winnen, vergis je niet! Dat is geen Armani-pak, dat ik draag, maar een Ermenegildo Zegna-pak!”

“O, ik dacht dat je over het woord 'fascist' gevallen was...”

“Ja, dat ook! Dat óók!”

Maar hoe kon Janssen dat weten? Dat kon maar op één manier.

“Heeft de AIVD dat gesprek tussen Fontuyn en mij soms afgeluisterd, meneer Janssen?”

“Sorry, ik heb al teveel gezegd.”

Hij stond op. Abrupt. Ook Ingrid maakte opeens haastig aanstalten tot vertrek.

..

“Wij weten genoeg. Dank, dat wij van uw kostbare tijd gebruik mochten maken. We maken een verslag van deze bijeenkomst betreft, meneer Klumpkens, dat doen we altijd en dat wordt u door ons toe gemaild.”

Verslag? Gesprek? We hadden nauwelijks een gesprek gehad!

Henk Janssen slaakte nu een diepe zucht:

”Ja, zeeën van tijd steken we erin. In ons onderzoek !En dan te weten dat al die moeite eigenlijk voor niks is, meneer Klumpkens! Want het was een totaal overbodige moord. Fontuyn had sowieso niet lang te leven. Hij had de ziekte! Dat weet u van uw vrouw, toch zeker?”

“Wat zegt u? Hoezo weet ik dat van mijn vrouw...?” riep ik verbaasd uit

“Uw vrouw is toch huisarts in Delfshaven? Fontuyn was patiënt bij haar. Zeg niet, dat u dat niet wist! Goedendag!”

Ingrid was inmiddels al door de draaideur, Henk stond op het punt haar te volgen.

4 De Nazi-dildo

Was Fontuyn patiënt bij Merel? Typisch Merel om dat niet te zeggen. Artsen hebben hun beroepsgeheim, zeker, maar Merel was wel heel consciëntieus op dit punt. Natuurlijk, ze liet wel eens wat los over haar praktijk. Vooral als er iemand, die haar in de loop der tijd min of meer dierbaar was geworden, was dood gegaan. Maar altijd geanonimiseerd. *Nee, namen noemen we niet!*

Maar over Fontuyn had ze het nooit gehad. Dat zij hem alsnog als patiënt in haar praktijk had aangenomen! Alsnog! Want Fontuyn had herhaaldelijk bot gevangen. De praktijk was vol. Overvol!

“Servaes, van nu af aan neem ik alleen nog áárdige mensen aan als patiënt. Foute heb ik al genoeg!”

En nu bleek ze Fontuyn tóch te hebben aangenomen.

Dat had ze me dus al die tijd verzwegen! Bang zeker, dat ik haar over Fontuyn zou uitvragen! En dat ze dan vroeg of laat iets zich iets zou laten ontvallen, dat haar in strijd zou brengen met dat vervloekte beroepsgeheim van haar.

Hoe dan ook, het zou dan ook geen enkele zin zou hebben om haar straks thuis aan te schieten over Fontuyns ziekte.

Het antwoord kon ik immers dromen: “Ser, dat weet je nou toch onderhand, dat is

beroepsgeheim!”

“U moet het mij zeggen! U, meneer Janssen! U, mevrouw Ingrid!” riep ik de AIVD-ers na: “Mijn vrouw zal dat nooit doen!”

Maar het edele duo was al door de draaideur verdwenen...

Er zat niet anders op dan ze snel achter na te gaan

Maar buiten, in de schemering van de verregende Novemberavond, bleken ze moeiteloos in de grijze massa richting Station verdwenen. Uiteraard, daar waren het grijze muizen voor...

Wel verscheen nu hoog boven het station de politie-zepelin, een *Blimp*, die toentertijd wel placht te worden ingezet als er in de Kuip wedstrijden van Feijenoord waren.

Ik keek met een zekere voldaanheid naar dat archetypisch- poëtisch gevaarte, dat daar langzaam en statig langs de hemel ging. Dat had immers alles te maken met een door mij namens de Partij voor de Poëzie ingediende motie om gebruik te gaan maken van dit mileuvriendelijke vervoermiddel bij uitstek in het luchtverkeer, nu er vergevorderde plannen waren tot herproductie van dit fenomeen. En die motie werd zowaar aangenomen. Veel meegedaan is er overigens niet mee. Well is Markthal aan de Binnenrotte, die ikoon van Rotterdamse commerciële trots, “de Koopkathedraal”, gebouwd in de vorm van een Zeppelinhul. En dat is het dan.

En ik herinnerde me plots, wat ik ooit in *Rotterdams Nat*, *tweemaandelijks cultureel tijdschrift voor de Rijnmond en omstreken*, had geschreven:

...Van liefst van twee grote vaderlandse poëet-politici zijn dit jaar de biografieën uitgekomen. Die van Herman Gorter en die van Frederik van Eeden.

En in die adembenemende laatste biografie lees ik nu over *De kleine Johannes*, over deel III, dat ik nooit gelezen heb, als middelbare scholier zette je hoogstens deel I op je lijst:

“In het slot van het boek, droomt de Kleine Johannes, dat hij in een luchtschip over een gelukkige wereldstad zweeft, waar geen armoede meer is, waar lelijkheid en naargeestigheid ontbreken, waar geen vervuilde, maar alleen gelukkige en feestende mensen wonen...”.

Zeg, *Fin de siècle*-Frederik ... dat is toch mijn droom over Rotterdam!”

En terwijl ik daar zo ‘de Nazi-dildo’ stond na te zien, werd ik plots op de schouder getikt. Het bleek de ober.

“U bent de zaak uit gegaan en u heeft nog niet afgerekend, meneer...”

Ik kreeg plots zin in sterke drank. Een kopstoot zou wel het minste zijn

“Sorry” zei nu de ober “Nu herken ik u. U bent meneer Klumpkens van de gemeenteraad. Ja, ziet u, er zijn hier aso’s, die consumeren hier bij ons in Engels van alles en nog wat en voor je het weet, opeens zijn ze weg, het station in... En betalen,

ho, maar! Het management heeft ons dringend gevraagd extra alert te zijn... en daar worden wij, het personeel, op afgerekend, begrijpt u?"

"Weest u gerust, ober. Ik moet inderdaad afrekenen, maar dan een andere zin dan u denkt. Ik ga terug naar mijn tafeltje. Brengt u me maar een kopstoot!"

"Een pils met een jonge jenever" zei ik er voor de zekerheid achteraan, terwijl de ober voor mij in de draaideur verdween, terug het café in. Want het was een jonge ober, en je weet niet of de jeugd van vandaag de dag, notoire Breezer-drinkers, nog wel weet wat een 'kopstoot' is.

Stel je voor, de ober van dienst is een agressief type, dat zijn kansen ziet, en BOEM, hij geeft je een echte, een *fysieke* kopstoot met zijn houtenklazenkop, dat je horen en zien vergaat. Waarna hij verklaart dat het een geintje is, echte Rotterdamse humor... '

6 Het sprekende Spook

Ik ging weer aan mijn tafeltje zitten en haalde mijn opschrijfboekje te voorschijn. Dat draag ik altijd bij me voor het geval mij een dichtregel te binnen wil schieten. Wat overigens, vrijwel nooit zo is.

Maar nu was het alsof mijn pen ditmaal... als vanzelf het volgende opschreef :

*Er waart een spook door Europa, het spook van het rechtspopulisme
Het Westen is ziek, doodziek, het lijdt aan de geradicaliseerde Islam.
en nu is tot overmaat van ramp een foute dokter aan het ziekbed
verschenen, F. , het spook van op TV*

"Zo ben ik een spook!" hoorde ik nu een mij zeer bekende, lijkzige stem plots zeggen. Ik keek op. Tegenover mij zat Fontuyn! Hoe kon dat? Ik wilde opstaan, maar ik kon mij niet bewegen. Als in een droom.

"Ja, ik begrijp dat je schrikt" spotte het fantoom: "Ik wou er vroeger bij leven en welzijn ook niet aan... *maar we zijn niet dood na de dood!* Er is meer tussen hemel en aarde dan Einstein ooit heeft vermoed. Of misschien vermoedde hij het wel. Wist je dat Einstein een exemplaar van de Geheime Leer van Madame Blavatsky permanent op zijn bureau had liggen? Dat lag daar natuurlijk niet voor niets."

"Maar hoe kan dit..." stamelde ik "Ik kan dit niet geloven."

"Je zult wel moeten." antwoordde Fontuyn : "Paranormale ervaringen... de mensen van vroeger hadden ze om de haverklap. Lees het maar na bij Jung. Mensen in oude, niet-verwesterde culturen hebben ze nog steeds. Siberische sjamanen en zo. Omdat ze er ontvankelijk voor zijn. .

Moderne mensen kunnen niets met hun paranormale ervaringen. Het dominante rationele denken heeft ze het vermogen afgenomen om ze zelfs maar te herkennen. Laat staan te duiden. Voor het beoefenen van *systematische* wetenschap hebben wij

een prijs betaald..

Maar bij sommigen is het paranormaal vermogen zo sterk aanwezig, dat niets en niemand het heeft kunnen aantasten. Bij mij bijvoorbeeld.

En jij... jij hebt het dus ook, de Gave! Of je dat nu wilt of niet. Zij het natuurlijk veel, veel zwakker ontwikkeld dan bij mij... Ja, Johannes de Doper is nu eenmaal Jezus niet! Maar jij - *tu quoque* ,Brute! - jij bent er óók gevoelig voor. Daarom kun je mij nu zien....”

Ik zweeg. Wat moest ik zeggen?

“Zo, zo ,” daar was de lijzige stem weer: “ ik heb dus volgens jou het concept ‘poëetpoliticus’ naar de bliksem geholpen. En daarmee jou verraden! Ik heb ‘de poëetpoliticus’ losgesneden van het concept van 'voortschrijdende humaniteit'. Ja, dat zijn jouw woorden.

Ik denk veeleer dat het andersom is, jij hebt mij verraden. Bovenal, jij hebt je eigen concept “poëetpoliticus” verraden. Je baseert je Partij van de Poëzie, dat heb je herhaaldelijk gezegd, op een regel van Lucebert: 'de lyriek is de moeder van de politiek.' *Het is de taak van de dichter op de politiek weer lyrisch te maken*, zo interpreteer je die regel.

Die regel, die stamt uit het gedicht van Lucebert ‘de school der poëzie’, die citeer je wel erg selectief. Je vist de zinsnede “de lyriek is de moeder van de politiek” uit dat gedicht en dat is dan dat.

Maar de Dichter begint dat gedicht niet voor niets met de regel: *Ik ben geen lieflijke dichter*. En de paukenslag komt in de derde strofe. Want daar gaat je humanisme. Op de vuilnisbelt van de geschiedenis:

*Ik bericht, dat de dichters van fluweel
schuw en humanistisch dood gaan
voortaan zal de hete ijzeren keel
der ontroerde beulen muzikaal open gaan*

De Nieuwe Dichter is net als de Nieuwe Politiek: meedogenloos. Eigenlijk ben ik in mijn strijd tegen de geniepig sluipende islamisering van ons vaderland nog veel te soft geweest. Hoor maar hoe de Dichter het gedicht eindigt

*Rijmratten, hoon
hoon nog deze veel te schone poëzieschool*

7 *Het verraad*

Van mij mochten de moslims, die er zijn, blijven. Er mochten alleen geen nieuwe bij. Vol is vol! Mijn achterban is stukken harder. Die wenst ze allemaal terug naar Marokko. Inclusief de Turken.

En daarbij dient het niet te blijven. De bezem moet door heel onze verziekte maatschappij. Net als in de Jaren Dertig. Het land moet worden terug gegeven aan de Nederlander, die niet *faket* dat hij ziek, zwak of misselijk is... of de artistiekeling uithangt... maar gewoon keihard werkt voor z'n pensioen. En z'n AOW.

De orde moet hersteld! Het moet afgelopen zijn met die zouteloze smoezen, dat werklozen zogenaamd geen job kunnen vinden en asielzoekers niet kunnen terugkeren naar hun land van herkomst!

Wij moeten weer *rechts* durven zijn. Duidelijk rechts. Toen het goed ging met Nederland, was Nederland rechts! Denk aan onze Gouden Eeuw. Nederland bloeide toen dank zij onze VOC-mentaliteit.

In de Jaren Zestig, toen is het begonnen, het linkse speelkwartier. Maar nu is het over en uit!"

Fontuyns ogen fonkelden als vanouds en hij sloeg zowaar met de vuist op tafel. Wat geen geluid gaf. Het slaan van spoken geeft nu eenmaal geen geluid.

“Je zult je afvragen, waarom ik contact met je heb gezocht. Uitgerekend met jou, mijn moordenaar. Ja, mijn moordenaar! Niet *secundair* zoals Henk en Ingrid dat zien, door middel van “haatzaaien” medeplichtig aan... maar *primair*, door mij te verraden zoals Judas Iscariot de Messias verraden heeft. Door niet *loyaal* aan mij te zijn. Door te weigeren mijn tweede man te zijn.

Wij hebben één grote, socialistische dichteres gekend.

Henriëtte Roland Holst – van der Schalk... “Tante Jet” ... die had het begrepen. Met enkel materialist zijn á la het marxisme, doet de mens zichzelf tekort. De mens is óók een geestelijk wezen. Op het eind van haar leven noemde Henriëtte zich bewust *religieus socialiste* – zij wilde het socialisme verrijken met een dosis spiritualiteit. Jij had mijn rechtspopulisme kunnen en moèten veredelen op de wijze zoals Henriëtte Roland Holst dat bij het socialisme heeft trachten te doen.

Jij meer poëet dan politicus, ik meer politicus dan poëet, we hadden elkaar aangevuld.

Toen het erop aankwam, was jij er niet. Erger nog, je hebt me op allerlei manieren tegengewerkt. Waarom? Omdat je afgunstig was ... dat niet jij, maar ik de eerste man was van de Nieuwe Politiek! Daarom! Dit dénk ik niet, dat weet ik wel zeker. Maar... *eerste man zijn*, dat zit niet in je, Klumpkens! Daar is je sterrenbeeld *Vissen* te schuchter voor, te zweverig. De *hybris*, dat je dat ooit hebt kunnen denken!

Jij had de tweede man moeten durven zijn, die je van nature bent. Juist jij had dat element kunnen inbrengen, wat in mijn beweging heeft ontbroken: de poëzie. Nu is mijn nalatenschap ontaard tot een *vulgair* rechtspopulisme... .

Alles wat er nog over is van mijn elan is: verzet tegen de islam! Overigens een goede zaak, daar niet van. Want elke islamiet, die de Jihad ziet als een gewelddadige strijd in plaats van een *geestelijke*, dient krachtig aangepakt. Zeker na 9/11!

Want niet ik in mijn Ermenegildo Zegna-pak ben de fascist, maar zij in hun djellaba's zijn dat!

Nooit had je me “polder-Mussolini” mogen noemen. Ik wil dat je dat goed maakt! Schrijf mijn biografie *Volksprins Fontuyn*. Dat ben je mij verschuldigd. Dan gebruik je het beetje schrijftalent dat je in je hebt eindelijk eens voor iets nuttigs.

Luister, Klumpkens, ik voel dat ik begin te verbleken. Ik moet terug naar de twaalfde dimensie – die van de Alfa en de Omega. Want daar verkeer ik in eeuwigheid. Weet, wij mensenzielen ,worden aan gene zijde ingedeeld in de diverse dimensies op grond van ... klank. Niets voor niets spreekt men over de Muziek der Sferen. De doden behoren tot de muziek. Zij zijn klank.

Ik verkeer daarboven dus in de twaalfde dimensie, die van de Voortreffelijken. De Bodhisattva's met een *a* of een *o* in hun naam. Veel Friezen dus. Inclusief West-Friezen, doden zoals ik !Maar ook Gautama Boeddha en Mahatma Gandhi, meer jouw types.. ..

En Madame Blavatsky, uiteraard. Eén *entiteit* van puur licht. Zoals wij allen daar allemaal *Luceberten* zijn! Lichtdragers! We gaan overigens over en weer uitstekend met elkaar om. Want wij zijn nu pure Liefde...!”

En het spook stond op en begaf zich in de richting van de biljarttafels achter in de cafézaal. Ik wilde ook opstaan. Want ik had Fontuyn nog van alles te vragen. Niet in het laatst over ‘Fontuyns ziekte’. Maar mijn lichaam zal als aan het cafétafeltje vastgelijmd. Nog steeds. En ook mijn lippen bleken verzegeld. Er kwam geen geluid uit mijn keel...

Ik kon slechts toekijken hoe Fontuyn mijn ober aanschoot – duidelijk ook iemand van de Herenliefde. *Gaat onze geilheid domweg na de dood nog voort?* Maar nee, het fantoom trok zijn portefeuille en gaf de ober... een bankbiljet. Maakte vervolgens het gebaar ‘van laat de rest maar zitten’. Hij rekende blijkbaar af, ging dan tussen de beide biljarttafels door en was opeens in het niets verdwenen!

Ik bemerkte, dat ik me weer kon bewegen. De ban was verbroken.

Nu kwam ober naar mij toe.

“Die meneer, die zojuist bij u aan tafel zat, meneer Klumpkens, die heeft alles al afgerekend. Bovendien heeft hij mij gevraagd u een ander soort kopstoot te bezorgen dan de gebruikelijke, dus geen pils met een jonge jenever, dat noemde hij de Oude Kopstoot, maar een glas Wieckse Witte met een glaasje Berenburg. Dat noemde hij de Nieuwe Kopstoot... ”

Typische Fontuyn-ongein!

Zijn ‘fout gevoel voor humor’ was er dus nog steeds, twaalfde dimensie of geen twaalfde dimensie.

De ober zette de Nieuwe Kopstoot voor mij op tafel: “Weet u, meneer Klumpkens, wat ik bijna griezelig vond aan de persoon, die zojuist aan uw tafeltje zat... het leek

meneer Fontuyn wel! U weet wel, uw collega-politicus, die de Marokkanen terug zou sturen naar Marokko, als hij eenmaal aan de macht zou zijn... Want dat kan natuurlijk niet, dat hij ècht meneer Fontuyn was... want meneer Fontuyn is dood!”

“Zeker, ober, dood is dood. En vol is vol! En...op is op!”

En ik sloeg het glas bier in een keer naar binnen. En vervolgens de Berenburg. Ik moest mij niet laten kennen. Zeker niet door een foute dode. De kelk diende tot de bodem geleegd.

“Fontuyn. ... meer ga ik niet voor je doen!” fluisterde ik voor mij zelf heen, terwijl ik het schuim van mijn lippen veegde: “Waarom zou ik jouw biografie schrijven?”

Geen sprake van! Wat mij betreft, word je *doodgezwegen*. Liefst voor eens en altijd!

Ja, hoe eerder Fontuyn uit de geschiedenis van ons vaderland verdwenen zou zijn, hoe beter! Zoals hij zojuist tussen de biljartafels verdween, bijvoorbeeld ...*als ooit* Piet Paaltjens op de studentensociëteit Minerva.

En meteen besepte ik mijn denkfout... Piet Paaltjens was nooit echt verdwenen. Hij had zijn schepper, dominee François Haverschmidt, ver overleefd. Hij behoorde inmiddels en waarschijnlijk voorgoed tot de canon van de literatuur . Hij was een mythe geworden.

En zo ook was het inmiddels met Fontuyn gesteld. Het was al gebeurd! Fontuyn IS een mythe, een hedendaagse mythe. Of ik nu wel of niet over hem schrijf, het maakt niet uit. Het leed is al geschied.

Van charismatische doden win je niet!

Ik trok mijn jas aan en ging de draaideur door. Buiten was het guurder November dan ooit.

Het befaamde etablissement Engels blijkt inmiddels gesloten. Het heeft de Coronapandemie niet overleefd.

(De Kopstoot van Fontuyn, feuilletonverhaal op *Rotterdam, Vandaag & Morgen* in zeven delen. Deel I: 13 Oktober 2021)